

Світлана Медведєва

викладач, м.Вінниця

Шляхи та проблеми навчання антиципованому читанню

Матеріали, викладені іноземною мовою, є в наш час надзвичайно потужним джерелом отримання інформації. Сучасному фахівцеві слід вміти швидко зорієнтуватися в іноземномовному тексті (стаття, інструкція, технічна документація, тощо), зрозуміти його та максимально точно, без втрат для змісту викласти суть прочитаного. Майбутній спеціаліст повинен вміти здогадуватися про значення невідомих йому слів (особливо термінів) по словотворчим елементам, контексту, подібністю до слів рідної мови; розуміти основну ідею тексту та його деталі; обирати з тексту головне; прогнозувати зміст тексту. Здатність читача на основі попереднього досвіду передбачати результати смислової обробки ще до того, як операції смислової обробки будуть реально здійснені, одержали назву антиципації, чи випереджального відображення (Ірина Зимня). Передбачення може відбуватися на рівні слова, словосполучення, речення, абзацу, тексту. Отже, для розуміння, систематизації, аналізу та передачі інформації необхідно володіти навичками не тільки ознайомлювального, вивчаючого чи переглядового, а й антиципованого читання.

Навчання антиципованому читанню спрямоване саме на те, щоб виробити навички та вміння по сприйманню та розумінню змісту всього тексту, визначенню теми, основної ідеї та змісту за заголовками, ключовими словами, транзитивними зв'язками, включеними у текст схемами. Для вироблення таких навичок викладач під час заняття може застосувати наступні прийоми:

1. Прочитайте заголовок (перше речення) та скажіть, про що цей текст.
2. Знайдіть ключові слова абзацу (тексту).

3. Перегляньте список ключових слів та скажіть, про що цей текст.
4. Дайте назву тексту.
5. Прочитайте початок тексту та спробуйте продовжити його.
6. Перегляньте ряд речень та розташуйте їх в логічній послідовності.
7. Знайдіть речення, які виражають основну думку кожного абзацу.
8. Знайдіть речення, яке виражає основну ідею тексту.
9. Продивіться малюнки (схеми) та скажіть, про що цей текст.
10. Передайте зміст тексту одним реченням.
11. Дайте відповіді на запитання, використовуючи ключові слова.

Варто вчити студентів сприймати не лише графічно-смысловий бік тексту, а й розуміти хід думок автора. Досягти цього можна, звертаючи увагу на транзитивні елементи (first, so, therefore, as a result, in fact, due to, on account of), наявні в будь-якому текстовому середовищі, за допомогою яких автор переходить від однієї смислової частини до іншої.

Слід зазначити, що вміння сприймати текст як одне ціле з усіма його структурними, синтаксичними, семантичними, лексичними та граматичними особливостями є нелегким завданням. Проте досягти його реалізації цілком в наших силах.